

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **B. H. V.**, zastoupeného Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph.D., advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 11. 2014, čj. CPR-17182-2/ČJ-2014-930310-V237, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2015, čj. 4 A 62/2014 - 36,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství hlavního města Prahy, odbor cizinecké policie, vydala dne 7. 9. 2014 rozhodnutí čj. KRPA-7482-74/ČJ-2014-000022, kterým žalobci uložila správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a stanovila dobu, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 2 let. Počátek této doby stanovila od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Žalobci stanovila dobu k vycestování v délce 40 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Uvedla, že podle § 120a zákona o pobytu cizinců se na žalobce nevztahuje důvod znemožňující vycestování.

[2] Důvodem správního vyhoštění bylo to, že žalobce porušoval právní předpisy České republiky a pobýval na území České republiky bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn.

[3] Žalovaná rozhodnutím označeným v záhlaví zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o správním vyhoštění.

II.

[4] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Městského soudu v Praze. Městský soud žalobu rozsudkem označeným v záhlaví zamítl. Neshledal pochybení v závěrech

správních orgánů o uložení správním vyhoštění ani o přiměřenosti uložení správního vyhoštění s ohledem na osobní a rodinný život žalobce. Žalobce pobýval na území České republiky bez platného víza a dle městského soudu si zde nevytvořil společenské, ekonomické a kulturní vazby. Byť žalobce žije se svou rodinou, manželkou a dvěma dcerami narozenými v r. 2012 a 2014, přičemž manželka a starší dcera mají povolený trvalý pobyt na území České republiky, městský soud shledal, že rodina žalobce jej může v případě vycestování do Vietnamu následovat.

III.

[5] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Současně navrhl přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že jeho individuální zájem na ochraně procesních práv významně převyšuje potenciální újmu, která by mohla vzniknout jiným osobám, i potenciální ohrožení důležitého veřejného zájmu. Přiznání odkladného účinku podle něj nemůže způsobit újmu žádné třetí osobě, vyloučil rovněž rozpor s důležitým veřejným zájmem. Připustil, že uložení správního vyhoštění může být ve veřejném zájmu, tento veřejný zájem ovšem podle jeho názoru nelze stavět do konfliktu se zájmem stěžovatele na spravedlivý proces. Zájem jednotlivce spojený se zcela zásadními dopady do jeho života totiž převyšuje jakýkoliv důležitý veřejný zájem. Odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu týkající se odkladného účinku (rozhodnutí čj. 6 As 82/2012 - 37, čj. 8 As 26/2005 - 76, čj. 5 As 73/2011 - 100 a čj. 2 Afs 77/2005 - 96). Svá tvrzení ohledně splnění zákonných podmínek přiznání odkladného účinku kasační stížnosti však nepodepřel žádným tvrzením ohledně skutkových okolností svého případu ani důkazem k jejich prokázání.

IV.

[6] Žalovaná vyjádřila svůj nesouhlas s přiznáním odkladného účinku. Měla však za to, že Nejvyšší správní soud ve věcech cizinců čelících správnímu vyhoštění přiznává odkladný účinek paušálně. Uvedla, že proto očekává, že i v dané věci bude odkladný účinek přiznán a další vyjádření považuje za neefektivní.

V.

[7] Kasační stížnost nemá dle § 107 s. ř. s. odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Přitom přiměřeně použije § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Nejvyšší správní soud dospěl po zvážení návrhu stěžovatele k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku byly splněny.

[9] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti.

[11] Nejvyšší správní soud již v usnesení čj. 1 Azs 160/2014 - 25, publikovaném ve Sb. NSS pod č. 3169/2015, vyložil, že uložené správní vyhoštění a povinnost cizince vycestovat z České republiky představují zásah do práva na respektování rodinného, či alespoň soukromého života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Zásahy do zájmů chráněných čl. 8 Úmluvy musí vyplývat z rozhodovacího procesu, který je spravedlivý, a poskytuje dostatečný respekt k zájmům vyplývajícím z práva na respektování soukromého a rodinného života (srov. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 10. 5. 2001 ve věci *T. P. a K. M. proti Spojenému království*, č. 28945/95, § 72, či rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 9. 1996 ve věci *Buckley proti Spojenému království*, č. 20348/92, § 76). Osobám, do jejichž práv je v určitém řízení zasazeno, musí být dostatečným způsobem umožněno v tomto řízení chránit své zájmy. V tomto ohledu proto existuje určitá provázanost mezi čl. 8 Úmluvy a zárukami, která garantuje právo na spravedlivý proces dle čl. 6 Úmluvy (viz Kmec, J., Kosář, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 887).

[12] Proto Nejvyšší správní soud ve výše uvedené věci dovodil, že je-li přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, „*je újma, brozící stěžovateli z jeho výkonu, zřejmá ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého života. K tomu musí soud přihlídnout i tehdy, jestliže stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti netvrdí konkrétní skutkové okolnosti svého případu ani nenavrhuje důkazy k jejich prokázání.*“

[13] Tyto skutečnosti musel Nejvyšší správní soud vzít v potaz při vyvažování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku a újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do stěžovatelových procesních práv dle čl. 8 Úmluvy by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný. Byť je stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem, pro řádný výkon jeho práva na spravedlivý proces je vhodné, aby mohl setrvat na území České republiky do skončení řízení o jeho kasační stížnosti (srov. § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, který přiznává žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění odkladný účinek na vykonatelnost napadeného rozhodnutí *ex lege*; srov. přiměřeně také usnesení rozšířeného senátu čj. 7 As 26/2009 - 58, podle něhož „[r]ealizace vyhoštění v průběhu odvolacího řízení navíc fakticky zásadně oslabuje možnost cizince uplatňovat svá práva v odvolacím řízení, neboť jej nutí vést odvolací řízení ‚na dálku‘, a tedy pouze prostřednictvím svého zástupce či písemně“).

[14] Proti tomu nelze dovodit, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. V tomto vyvažování proto lze dojít k závěru, že újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku je nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[15] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je třeba uvést, že pro zamítnutí návrhu nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, dle § 73 odst. 2 s. ř. s. se musí jednat o důležitý veřejný zájem. S ohledem na důvody správního vyhoštění (žalobce pobýval na území České republiky bez víza pět dní a porušení právních předpisů žalobcem spočívalo v provozování řemeslné živnosti zednictví bez živnostenského oprávnění) Nejvyšší správní soud neshledal, že by stěžovatelův pobyt na území České republiky po dobu řízení o kasační stížnosti představoval riziko, které by zakládalo rozpor s důležitým veřejným zájmem. Nepovažuje setrvání stěžovatele v České republice do doby rozhodnutí o jeho kasační stížnosti, při jejím přednostním projednání (srov. § 56 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.), za natolik závažné, aby nebylo možné po tuto dobu připustit jeho přítomnost v České republice.

[16] Protože obě zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku byly splněny, Nejvyšší správní soud stěžovateli vyhověl a kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se tak pozastavují veškeré účinky napadeného rozsudku městského soudu. Vzhledem k tomu, že žaloba proti rozhodnutí žalované o správním vyhoštění má podle § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců odkladný účinek ze zákona, fakticky se tak do meritorního rozhodnutí o kasační stížnosti obnovuje i odkladný účinek ve vztahu k vykonatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí žalované, kterým bylo stěžovateli pravomocně uloženo správní vyhoštění.

[17] Nejvyšší správní soud současně však připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Dále upozorňuje, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku je rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu čj. 8 As 26/2005 - 76).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 4. května 2015

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu